

Монгол Улсын хүний эрхийн төлөв байдлыг НҮБ-ын Хүний эрхийн зөвлөлийн Хүний эрхийн төлөв байдлын ээлжит түгээмэл хэлэлцүүлэг механизмаар 2 дахь удаа хэлэлцээд өгсөн 164 зөвлөмж

2015 оны 5-р сарын 5-ны өдөр

5.1.	Арьс үндсээр алагчлах үзлийн бүх хэлбэрийг устгах тухай олон улсын конвенцийн 14 дүгээр зүйлийг хүлээн зөвшөөрч, мэдэгдэл хийх
5.2.	Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын пактын нэмэлт II протоколоор хүлээсэн үүргээ биелүүлэхэд чиглэсэн шаардлагатай бүх арга хэмжээг авах
5.3.	Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын пактын нэмэлт II протоколд нийцүүлэн үндэсний хууль тогтоомжоос цаазаар авах ялыг аль болох богино хугацаанд халах
5.4.	Эрүүдэн шүүхийн эсрэг конвенцийн 21, 22 дугаар зүйлүүдийг соёрхон батлах
5.5.	Эрүүдэн шүүх болон бусад хэлбэрээр хэрцгий, хүнлэг бусаар хүний нэр төрийг доромжлон харьцаж шийтгэхийн эсрэг конвенцийн 21, 22 дугаар зүйлүүдэд заасан Эрүү шүүлтийн эсрэг хорооны эрх хэмжээг хүлээн зөвшөөрч, мэдэгдэл хийх
5.6.	Эрүү шүүлтийн эсрэг хорооны хувь хүнээс мэдээлэл авч хэлэлцэх эрх хэмжээг хүлээн зөвшөөрөх зорилгоор Эрүүдэн шүүх болон бусад хэлбэрээр хэрцгий, хүнлэг бусаар хүний нэр төрийг доромжлон харьцаж шийтгэхийн эсрэг конвенцийн 22 дугаар зүйлд заасан мэдэгдэл хийх
5.7.	Эрүүдэн шүүх болон бусад хэлбэрээр хэрцгий, хүнлэг бусаар хүний нэр төрийг доромжлон харьцаж шийтгэхийн эсрэг конвенцийн нэмэлт протоколд нийцүүлэн зохих чадамж, нөөц бололцоотой үндэсний урьдчилан сэргийлэх байгууллагыг байгуулах
5.8.	Хүүхдийн эрхийн тухай конвенцийн Мэдээлэл хүргүүлж, хэлэлцүүлэх журмын тухай нэмэлт протоколыг соёрхон батлах
5.9.	Нийт цагаач ажилчид болон тэдгээрийн гэр бүлийн гишүүдийн эрхийг хамгаалах тухай олон улсын конвенцийг соёрхон батлах тухай
5.10.	Нийт цагаач ажилчид болон тэдгээрийн гэр бүлийн гишүүдийн эрхийг хамгаалах тухай олон улсын конвенцид нэгдэн орох
5.11.	Нийт цагаач ажилчид болон тэдгээрийн гэр бүлийн гишүүдийн эрхийг хамгаалах тухай олон улсын конвенцийг соёрхон батлах явцыг хурдасгах конвенцийг соёрхон батлах асуудлыг судлан үзэх
5.12.	Нийт цагаач ажилчид болон тэдгээрийн гэр бүлийн гишүүдийн эрхийг хамгаалах тухай олон улсын конвенц, Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллагын 189 дүгээр конвенцийг соёрхон батлах асуудлыг судлан үзэх
5.13.	Цагаач ажилчдын эрхийн асуудалд цогцоор хандах зорилгоор Нийт цагаач ажилчид болон тэдгээрийн гэр бүлийн гишүүдийн эрхийг хамгаалах тухай олон улсын конвенцид нэгдэн орох асуудлыг судлан үзэх
5.14.	Нийт цагаач ажилчид болон тэдгээрийн гэр бүлийн гишүүдийн эрхийг хамгаалах тухай олон улсын конвенц, Дүрвэгсдийн болон Харьяалалгүй хүний асуудлаарх конвенциудыг соёрхон батлах
5.15.	Харьяалалгүй хүний эрх зүйн байдлын тухай конвенц, Хүн харьяалалгүй байх явдлыг бууруулах тухай конвенцид нэгдэн орох асуудлыг нааштайгаар судлан үзэх
5.16.	Дүрвэгсдийн эрх зүйн байдлын тухай 1951 оны конвенц, уг конвенцийн 1967 оны протоколд нэгдэн орох явцыг хурдасгах, аль улсаас гаралтайг нь үл хамааран орогнол хүсэгч болон дүрвэгсдийг хамгаалсан хууль тогтоомж батлах
5.17.	Олон улсын эрүүгийн шүүхийн Ромын дүрэмд үндэсний хууль тогтоомжоо бүрэн нийцүүлэх, Олон улсын эрүүгийн шүүхийн Эрх ямба, дархан эрхийн тухай хэлэлцээрийг соёрхон батлах
5.18.	Олон улсын эрүүгийн шүүхийн Ромын дүрмийн зохицуулалтыг үндэсний хууль тогтоомждоо тусгах
5.19.	Яс үндэс, шашин, бэлгийн чиг баримжаа, эсхүл хүйсийн баримжаа, илэрхийлэл, хэл, улс төрийн үзэл бодол, оюуны эсхүл биеийн хөгжлийн бэрхшээлийн улмаас ялгаварлан гадуурхагдах бүх хэлбэрээс зайлсхийх зорилгоор ялгаварлан гадуурхахын эсрэг цогц хууль тогтоомжийг батлах

5.20.	Ялгаварлан гадуурхахтай тэмцэх цогц хууль тогтоомжийг батлах, ийнхүү батлах хууль тогтоомж, эсхүл одоо байгаа хуулиар тогтоосон тэгш байдлыг бодит амьдралд баталгаажуулахалхмыг авч хэрэгжүүлэх
5.21.	ЛГБТ хүмүүс зэрэг нийгмийн цөөнх бүлгүүдийн нийт гишүүний эрхийг хамгаалах ялгаварлан гадуурхахын эсрэг иж бүрэн хууль тогтоомжийг батлах
5.22.	Эрүүгийн шинэ хуулиа батлах явцаа хурдасгах
5.23.	Хүн бүрийн эрх тэгш болон аюулгүй байдлыг хангах эрх зүйн орчин, хүний эрхийн соёлыг баталгаажуулахын тулд Эрүүгийн хуулийг шинэчлэн найруулах, бусад шаардлагатай эрх зүйн орчноо сайжруулах чиглэлээр авч хэрэгжүүлж буй нааштай ажлаа хурдасгаж, батлагдсан хуулиа үр дүнтэй хэрэгжүүлэх
5.24.	Хүүхэд, хөгжлийн бэрхшээлтэй болон өндөр настай хүмүүс, эмэгтэйчүүд зэрэг хүн амын эмзэг бүлгийн эрхийг хамгаалах, хөхиүлэн дэмжих ажлаа үргэлжлүүлэх
5.25.	Хүний эрхийн үндэсний комиссын тухай хуулийг Парисын зарчимд нийцүүлэнөөрчилж, комиссын чадавхыг сайжруулах
5.26.	Боловсролын салбарт, ялангуяа хууль сахиулах албан хаагчдад хүний эрхийн сургалт хийх хүчин чармайлтаа үргэлжлүүлэх
5.27.	Шүүгч, магистратуудын байнгын болон заавал хамрагдах сургалтын хөтөлбөрт хүний эрхийн болон олон улсын гэрээг хэрэглэх сургалтыг оруулах
5.28.	Хүний эрхийн үндэсний комиссын хараат бус байдлыг Парисын зарчимд нийцүүлэн түүний бүрэн эрхийг бэхжүүлэх
5.29.	Хүний эрхийн үндэсний комиссын хараат бус байдлыг баталгаажуулахын тулд илүүтэй дэмжлэг үзүүлэх
5.30.	Хүний эрхийн чиглэлээрх үндэсний байгууллагууд болон тогтолцоогоо бэхжүүлэх ажлаа үргэлжлүүлэх
5.31.	Парисын зарчмын дагуу бүрэн эрхээ чөлөөтэй, хараат бусаар хэрэгжүүлдэг болгох зорилгоор Монгол Улсын Хүний эрхийн үндэсний комиссын чадавхыг өргөжүүлэн бэхжүүлэх шаардлагатай арга хэмжээг авах
5.32.	Парисын зарчимд нийцүүлэх зорилгоор Хүний эрхийн үндэсний комиссын үйл ажиллагааг сайжруулах, ялгаварлан гадуурхалтын эсрэг үр нөлөөтэй тэмцэх эрх зүйн орчныг нь бэхжүүлэх
5.33.	Монгол Улсад хүний эрхийг үр нөлөөтэй эдлүүлэх зорилгоор хүний эрхийн байгууллагуудыг бэхжүүлэх хүчин чармайлтаа цаашид үргэлжлүүлэх
5.34.	Хүүхэд, ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн зэрэг хамгийн эмзэг бүлгийн иргэдийн эрхийг хамгаалах үндэсний хууль тогтоомжийн дагуу авч хэрэгжүүлэх үүрэг амлалтаа биелүүлэх
5.35.	Засгийн газрын чиг үүргийг хэрэгжүүлэгч байгууллагуудыг оролцуулан бүх түвшинд хүний эрхийн боловсрол олгох, сургах хүчин чармайлтаа үргэлжлүүлэх
5.36.	Ээлжит нэгдсэн хэлэлцүүлгийн зөвлөмжийг оролцуулан олон улсын зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангах тогтолцоог бий болгох боломжийг судлан үзэх
5.37.	Хүний эрхийн салбар дахь олон улсын хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх чиглэлээр ажиллах
5.38.	2003 онд хүргүүлэх байсан ч одоог хүртэл хүргүүлээгүй байгаа анхдугаар илтгэлээ НҮБ-ын Эрүү шүүлтийн эсрэг хороонд хүргүүлж, хороотой үр нөлөөтэй хэлэлцүүлэг эхлүүлэх бололцоог олгох
5.39.	Хүний эрхийн зөвлөлийн Тусгай процедур болон гэрээний байгууллагууд зэрэг олон улсын хүний эрхийн хяналтын механизмуудтай ажиллахцаашдын хамтын ажиллагааг судлан үзэх
5.40.	Хүний эрхийн салбар дахь техникийн туслалцааны болон чадавхыг сайжруулах олон улсын хөтөлбөрүүдэд идэвхтэй оролцох
5.41.	Аливаа шалтгаанаар ялгаварлан гадуурхахтай тэмцэх шинэ хууль тогтоомжийг батлах
5.42.	Ялгаварлан гадуурхах бүх хэлбэрийн эсрэг, түүний дотор хохирогчдын эрхийг хамгаалсан цогц хууль батлах
5.43.	Хүүхэд, эмэгтэйчүүдийн эрхийг хамгаалах чиглэлээрх арга хэмжээнүүдээ үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх
5.44.	Эмэгтэй, эрэгтэй хүмүүсийн үүрэг, хариуцлагын талаарх нийгмийн хэвшмэл ойлголтыг өөрчлөх, ялгаварлан гадуурхах уламжлалт зан үйлийгхалах арга хэмжээнийхээ үр нөлөөг сайжруулах хүчин чармайлтаа нэмэгдүүлэх
5.45.	Эмэгтэйчүүдэд тэгш байдал, хамгаалалтыг олгож буй хууль тогтоомж, үр нөлөөтэй хэрэгжилтийг баталгаажуулах арга хэмжээгээ гүнзгийрүүлэх

5.46.	Эмэгтэйчүүдийн эрхийн хамгаалалтыг сайжруулах чиглэлээрх хүчин чармайлтаа үргэлжлүүлэх
5.47.	Төрийн албан дахь эмэгтэйчүүдийн оролцоо, жендэрийн тэгш байдлыг хангах ажлаа үргэлжлүүлэх
5.48.	Нийгэм, эдийн засгийн амьдрал дахь эмэгтэйчүүдийн идэвхтэй, бүрэн оролцоог цаашид дэмжих бодлогыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэх
5.49.	Эмэгтэйчүүд, энх тайван, аюулгүй байдлын асуудлаарх Аюулгүйн зөвлөлийн 1325 дугаар тогтоолыг хэрэгжүүлэх үндэсний төлөвлөгөө батлах асуудлыг судлан үзэх
5.50.	Арьс үндэс, яс үндсээр ялгаварлан гадуурхахыг өдөөн хатгасан үзэн ядах үг хэлэх үйлдэлтэй болон үүнээс улбаатай хүчирхийлэлтэй тэмцэх
5.51.	Гэр хороололд амьдарч буй хүмүүсийн эсрэг шууд болон шууд бусаар ялгаварлан гадуурхах явдалтай тэмцэх үр нөлөөтэй арга хэмжээг авах
5.52.	Гадаадын иргэдийг аливаа хэлбэрийн халдлагаас хамгаалах, гэмт этгээдэд хариуцлага хүлээлгэх хүчин чармайлтаа ахиулах
5.53.	Бэлгийн чиг баримжаа, эсхүл хүйсийн баримжаа, илэрхийлэлд үндэслэсэн ялгаварлан гадуурхалтыг оролцуулан ялгаварлан гадуурхалтын бүх хэлбэртэй тэмцэх
5.54.	ЛГБТИ хүмүүсийн хүний эрхийн үр нөлөө бүхий хамгаалалт тогтоосон хууль тогтоомжийг боловсруулж батлахаас гадна Нэн ядуурал ба хүний эрхийн асуудлаарх Тусгай илтгэчийн илтгэлд дурдсан ЛГБТ хүмүүсийн эсрэг үйлдсэн гэх халдлагуудыг хараат бус байдлаар мөрдөн шалгах арга хэмжээ авах
5.55.	Бэлгийн чиг баримжаа, хүйсийн баримжаа, илэрхийлэлд үндэслэсэн ялгаварлан гадуурхалтыг оролцуулан ялгаварлан гадуурхалтын бүх хэлбэрийг хориглох
5.56.	Бэлгийн чиг баримжаа, хүйсийн байдал болон эрүүл мэндийн байдалд үндэслэсэн ялгаварлан гадуурхалтыг оролцуулан ялгаварлан гадуурхалтын бүх хэлбэрийг хориглох
5.57.	Өөрийн үндэсний хууль тогтоомждоо тусган оруулах замаар ЛГБТИ хүмүүс эрхээ эдлэх тэгш байдлыг хөхиүлэн дэмжих
5.58.	Үзэн ядах, бэлгийн чиг баримжаа, хүйсийн баримжаа, илэрхийлэлд үндэслэсэн ялгаварлан гадуурхах гэмт хэргүүдийг эрүүгийн хууль тогтоомждоо оруулах зорилгоор тухайн хууль тогтоомжийг өөрчлөх
5.59.	ЛГБТ хүмүүсийн эсрэг ялгаварлан гадуурхалт, хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, ийм явдлыг үл тэвчих хандлагыг дэмжих зорилгоор олон нийтийн ойлголтыг нэмэгдүүлэх сурталчилгааны ажлыг зохион байгуулах
5.60.	Бэлгийн чиг баримжаа, хүйсийн баримжаа, илэрхийлэлд үндэслэсэн ялгаварлан гадуурхалт, хүчирхийлэлтэй тэмцэх хүчин чармайлтаа сайжруулж, энэ чиглэлээрх датаг цуглуулах, мэдээлэл, статистикийг гаргах ажлыг зохион байгуулалттайгаар хийж гүйцэтгэх
5.61.	Өмнөх удаа зөвлөмж болгож байсанчлан ялгаварлан гадуурхалтын бүх хэлбэрийг, тэр дундаа ХДХВ/ДОХ-той гэсэн үндэслэлээр ялгаварлан гадуурхахыг эрс хориглох, урьдчилан сэргийлэх, шийтгэх, болон устгах зорилготой хууль тогтоомжийг батлах зэргээрүр нөлөөтэй, шуурхай арга хэмжээ авах
5.62.	Монгол Улс соёрхон баталсан Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын пактын Цаазаар авах ялыг халахад чиглэсэн нэмэлт II протоколд нийцүүлэн цаазаар авах ялыг халж хуульчлан баталгаажуулах
5.63.	Цаазаар авах ялыг бүрэн халсан хууль тогтоомж батлах
5.64.	Цаазаар авах ялыг бүрэн халах зорилгоор Эрүүгийн хуулиа өөрчлөх
5.65.	Эрх зүйн шинэчлэлийн хүрээнд цаазаар авах ялыг эцэслэн халах
5.66.	Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын пактын нэмэлт II протоколыг соёрхон баталснаар хүлээсэн олон улсын үүргээ биелүүлэх үүднээс цаазаар авах ялыг халах хүрээнд эрүүгийн хууль тогтоомжоо шинэчлэх
5.67.	Цаазаар авах ялыг хуулиар халах зорилгоор шинэ Эрүүгийн хуулийг оролцуулан шаардлагатай хууль тогтоомжийг батлах
5.68.	Бүх төрлийн гэмт хэрэгт цаазаар авах ялыг de jure байдлаар оногдуулахгүй болгож халах
5.69.	Цаазаар авах ялыг халж, цаазаар авхуулсан хүмүүсийн гэр бүлийг нууцаас хассан холбогдох мэдээллээр хангах
5.70.	Цаазаар авах ялын гүйцэтгэлийг улсын нууц мэдээллээс хасах

5.71.	Хууль сахиулах албан хаагчид болон бусад төрийн албан хаагчдын сургалтын хөтөлбөр, мөн шүүгч, хуульч нарын байнгын сургалтын хөтөлбөрт эрүүдэн шүүх болон бусад хэлбэрээр хэрцгий, хүнлэг бусаар хүний нэр төрийг доромжлон харьцахаас урьдчилан сэргийлэх олон улсын зохицуулалтыг тусгах
5.72.	Эрүүдэн шүүсэн байж болзошгүй бүх хэргийг мөрдөн шалгах, хорих байрны болон шоронгийн барилга байгууламжийн нөхцөлийг сайжруулах, эрүүдэн шүүгдсэний улмаас хохирсон хохирогчдод эдлэх эрх зүйн хамгаалалтыг бэхжүүлэх
5.73.	Эрүүдэн шүүх болон бусад хэлбэрээр хэрцгий, хүнлэг бусаар хүний нэр төрийг нь доромжлон харьцаж шийтгэхээс урьдчилан сэргийлэх цагдаагийн албан хаагчдын мэдлэг ойлголтыг дээшлүүлэх тусгай хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, мөн энэ хэрэгт ял шийтгэлгүй үлдэх явдалтай тэмцэх үүднээс мөрдөн шалгах үр нөлөө бүхий тогтолцоог бий болгох
5.74.	Эрүүдэн шүүх үйлдлийг гэмт хэрэг хэмээн тодорхойлсон өөрчлөлтийг Эрүүгийн хуульд оруулах асуудлыг судлан үзэх
5.75.	Соёрхон батлаад удаагүй байгаа Эрүүдэн шүүхийн эсрэг конвенцийн нэмэлт протоколд заасан шаардлагын дагуу эрүүдэн шүүсэн болон зүй бусаар харьцсан байж болзошгүй хэргийг мөрдөн шалгах бие даасан тогтолцоог байгуулах
5.76.	Эрүүдэн шүүх болон зүй бусаар харьцсан төрийн албан хаагчийн үйлдлийг үл тэвчих, эрүүдэн шүүсэн бүх этгээдийг мөрдөн шалгах нөхцөлийг бүрдүүлэх
5.77.	Цагдаагийн албан хаагч эрүүдэн шүүсэн болон бусад хэлбэрээр хэрцгий, хүнлэг бусаар хүний нэр төрийг нь доромжлон харьцсан байж болзошгүй үйлдлийг мөрдөн шалгах бие даасан тогтолцоог бий болгож, төрийн албан хаагч ийм төрлийн зөрчил гаргахаас урьдчилан сэргийлэх
5.78.	Эрүүдэн шүүсэн болон зүй бусаар харьцсан байж болзошгүй талаарх бүх гомдол, мэдээллийг бие даасан агентлаг бүрэн гүйцэд мөрдөн шалгадаг байх, тухайн үйлдлийг үйлдсэн этгээд хариуцлага хүлээдэг байх, түүнчлэн мөрдөн шалгалтыг зохих эрх мэдэлтэй, хараат бүс болон сэжиглэгдэж буй этгээд, тэдгээрийн ажилладаг байгууллагад хамааралгүй бие даасан этгээд хийх нөхцөлийг бүрдүүлэх
5.79.	Төрийн албан хаагч эрүүдэн шүүх, зүй бусаар харьцах хэрэг үйлдэхээс урьдчилан сэргийлэх, гэм бүрүүтэй этгээдэд хариуцлага хүлээлгэх үүднээс үйлдсэн байж болзошгүй бүх хэргийг нэн даруй, бүрэн гүйцэд шалгах нөхцөлийг хангах арга хэмжээг эрчимжүүлэх
5.80.	Эрүүдэн шүүх, зүй бусаар харьцахыг устгах арга хэмжээг үргэлжлүүлэх, түүний дотор хууль сахиулах албан тушаалтнуудыг сургах, боловсрол олгох
5.81.	Эрүүдэн шүүсэн, цагдаагийн албан хаагчийн хэрцгий үйлдэл болон хууль бусаар баривчлахажиллагааг мөрдөн шалгах шүүхийн болон бусад механизмыг бий болгох
5.82.	Хоригдож буй хүмүүстэй харьцах нөхцөлийг сайжруулахад чиглэсэн зохих алхмыг авч хэрэгжүүлэх
5.83.	Хүүхдийн эсрэг хүчирхийллийн бүх хэлбэрийг таслан зогсоох, урьдчилан сэргийлэх хууль тогтоомж батлах
5.84.	Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх чиглэлээрх идэвхтэй үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэх
5.85.	Гэр бүлийн хүчирхийллийг таслан зогсоох хүчин чармайлтаа улам идэвхжүүлэх
5.86.	Гэр бүлийн болон жендэртсуурилсан хүчирхийлэл, эмэгтэйчүүдийг ялгаварлан гадуурхах явдлыг халах чиглэлээр илүү хүчин чармайлт гаргах, Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийг бүрэн хэрэгжүүлэх замаар нийгмийн бүх салбарт эмэгтэйчүүдийн төлөөллийг илүүтэй баталгаажуулах
5.87.	Гэрлэлтийн хүчин, бэлгийн дарамтыг эрүүгийн хэрэгт тооцох, хохирогчийн шүүхэд хандах, түслалцаа болон хамгаалалт авах эрхийг баталгаажуулах, ийм төрлийн хэргийг зохих ёсоор мөрдөн шалгах, гэмт этгээдэд ял шийтгэлийгхуулийн дагуу заавал хүлээлгэх замаар жендэртсуурилсан болон гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх хүчин чармайлтаа бэхжүүлэх
5.88.	Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хуулийн талаарх мэдлэг ойлголтыг нэмэгдүүлэх ажлыг дэмжих эмэгтэйчүүдийн эсрэг бүх төрлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэхэд чиглэсэн үндэсний стратеги баталж, үр нөлөөтэй хэрэгжүүлэх
5.89.	Гэр бүлийн хүчирхийллийг даван туулагсдын хамгаалалтыг улам сайжруулах, эмэгтэйчүүдийн эсрэг хүчирхийлэл, түүний шалтгаан, үр дагаврын асуудлаар Тусгай илтгэгчийг Монгол Улсад урих
5.90.	Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх чиглэлээрх хүчин чармайлтаа үргэлжлүүлэх
5.91.	Гэр бүлийн хүчирхийллийг илрүүлэх, мөрдөн шалгах тогтолцоог бэхжүүлэх, энэ төрлийн хэргээр ажилладаг хууль сахиулагчдыг сургах

5.92.	Гэр бүлийн хүчирхийллийн эсрэг одоогийн хуулиа үр нөлөөтэй хэрэгжүүлэх, алслагдсан газруудад хамгаалалтын байр барих зэргээр хохирогчдыг хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээгээ бэхжүүлэх
5.93.	Гэр бүлийн хүчирхийллийг эрүүгийн хэрэгт тооцох, хохирогчдын хамгаалалтыг сайжруулах, гэмт этгээдэд ял шийтгэл оногдуулах зорилгоор Парламентаар хэлэлцэж буй гэр бүлийн хүчирхийллийн хуулийн төслийг батлах
5.94.	Гэр бүлийн хүчирхийллийн талаарх ойлголтыг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн мэдлэг ойлголтыг түгээх замаар гэр бүлийн хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх тогтолцоог бэхжүүлэх
5.95.	Холбогдох байгууллага хоорондын хамтын ажиллагааг сайжруулах, нотлох баримтын шаардлагыг эргэж харах болон тусгаарласан шийдвэрийн хэрэгжилтийг баталгаажуулах замаар гэр бүлийн хүчирхийллийн эсрэг эрх зүйн хамгаалалтыг авахад учирч буй саад тотгорыг арилгах
5.96.	Гэр бүлийн хүчирхийллийн хохирогчид үр нөлөө бүхий хамгаалалт авах, эрхээ сэргээлэх боломжийг сайжруулах, гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдсэн гэм буруутныг яллах чадавхыг бэхжүүлэх, гэрлэлтийн хүчинг эрүүгийн хэрэгт тооцох
5.97.	Эмэгтэйчүүдийг ялгаварлан гадуурхах, тэдний эсрэг хүчирхийлэл болон гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэхэд чиглэсэн одоогийн хууль тогтоомжийн үр нөлөөтэй хэрэгжилтийг баталгаажуулах
5.98.	Гэр бүлийн хүчирхийллээс хамгаалалт хайж буй эмэгтэйчүүд, хүүхдүүдэд зориулсан хамгаалах байрыг илүү олноор байгуулахад анхаарах
5.99.	Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх үндэсний хууль тогтоомжоо улам бэхжүүлэх
5.100.	Эмэгтэйчүүдийн эсрэг хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх маш тодорхой эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх, гэр бүлийн хүчирхийллийн хохирогчдод зориулсан нийгмийн хамгааллын тогтолцоог бий болгох
5.101.	Гэр бүлийн хүчирхийллийг эрүүгийн хэрэгт тооцох өөрчлөлтийг эрүүгийн хууль тогтоомждоо оруулах, гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдсэн гэмт этгээдэд эрх бүхий байгууллагууд хариуцлага хүлээлгэн яллах нөхцөлийг хангах, гэр бүлийн хүчирхийллийн хохирогчдод үзүүлж буй бүх төрлийн үйлчилгээнд хангалттай санхүүжилт олгох
5.102.	Гэр бүлийн хүчирхийллийг эрүүгийн хэрэгт тооцох өөрчлөлтийг эрүүгийн хууль тогтоомждоо оруулах
5.103.	Гэр бүлийн хүчирхийллийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгыг баталж, гэр бүлийн хүчирхийллийн талаарх олон нийтийн ойлголтыг нэмэгдүүлэх сурталчилгааны ажлын цар хүрээг өсгөх, хохирогчдод үзүүлэх үйлчилгээ, хамгаалалтыг өргөжүүлэх
5.104.	Гэр бүлийн хүчирхийлэл, бэлгийн дарамтыг эрүүгийн хэрэгт тооцохыг анхаарах, гэмт этгээд хуулийн дагуу хариуцлага хүлээдэг болох нөхцөлийг хангах
5.105.	Гэр бүлийн хүрээндүчирдэг бүх төрлийн хүчирхийлэл, заналхийлэл, бэлгийн дарамт, мөлжлөг зэргийг оролцуулан гэр бүлийн хүчирхийллийг эрүүгийн хэрэгт тооцох хууль тогтоомж батлах, гэмт этгээдийг яллан шийтгэдэг, хохирогчид, тэр дундаа орон нутагт буй хохирогчид халамж авдаг болох нөхцөлийг хангах
5.106.	Эрүү шүүлтийн эсрэг хорооноос өгсөн зөвлөмжид нийцүүлэн хүүхдийн бие махбодын шийтгэлийг эрс хориглох
5.107.	Гэр бүл дэх шийтгэлийг оролцуулан хүүхдийн бие махбодын бүх шийтгэлийг эрс хориглох
5.108.	Хүүхдийн хөдөлмөрөөс урьдчилан сэргийлэх, хүүхдийг мөлжлөгт автах, ялангуяа хөдөлмөрийн хортой нөхцөлд ажиллуулахаас хамгаалах үр нөлөө бүхий арга хэмжээг авах
5.109.	Хүүхдийн хөдөлмөрийн тэвчишгүй хэлбэрийг устгах 2012-2016 оны үйл ажиллагааны үндэсний хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг сайжруулах, хөтөлбөр хэрэгжсэний дараах тогтолцоог судлан үзэх
5.110.	Хүүхдийн хөдөлмөртэй тэмцэх ажлаа өргөжүүлэх, хүүхэд хөдөлмөрийн хортой, аюултай нөхцөлд, түүний дотор бичил уурхайд хөдөлмөр эрхлэхгүй байх нөхцөлийг хангах
5.111.	Хүүхдийг хөдөлмөр эрхлүүлсэн ажил олгогчдод хариуцлага хүлээлгэх зэргээр хүүхдийн хөдөлмөртэй тэмцэх ажлаа үргэлжлүүлэх, гэр бүлд болон сургуульд хүүхдэд хүлээлгэх хүчирхийллийн бус сахилга батын шинэ хэлбэрүүдийг нэвтрүүлэх
5.112.	Хүүхдийн хөдөлмөртэй тэмцэх стратегиудыг судлан тодорхойлох
5.113.	Хүүхдийн хөдөлмөрийг мөлжиж буй ажил олгогчдын үйлдлийг эрүүгийн хэрэгт тооцох, тэдэнд хариуцлага хүлээлгэх зэргээр хүүхдийн хөдөлмөртэй тэмцэх
5.114.	Хүүхдүүд бүх төрлийн хүчирхийлэл, мөлжлөгөөс, ялангуяа хөдөлмөрийн хортой нөхцөл дэх хүүхдийн хөдөлмөрийн хэлбэрээс хамгаалагдсан байх нөхцөлийг баталгаажуулах хүчин чармайлтаа үргэлжлүүлэх

5.115.	Хүүхдийн эрхийг хамгаалах хүчин чармайлтаа үргэлжлүүлэх
5.116.	Хууль сахиулах байгууллагын хүн худалдаалах гэмт хэргийг илрүүлэх, гэмт этгээдийг яллах чадавхыг бэхжүүлэх, хохирогчдод үзүүлэх үйлчилгээг өргөжүүлэх замаар Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай хуулийн хэрэгжилтийг сайжруулах
5.117.	Хүн худалдаалахтай тэмцэх тухай 2012 оны хуулийг хэрэгжүүлж, гэмт этгээдийг мөрдөн шалгах, яллах ажиллагааны үр нөлөөтэй байдлыг хангах, хүн худалдаалахаас урьдчилан сэргийлэх үүднээс хууль сахиулах болон шүүх эрх мэдлийн байгууллагыг бэхжүүлэх
5.118.	Хүн худалдаалахын эсрэг маш хатуу хууль батлах замаар хүүхдийг худалдаалах бүх хэлбэрийг эрүүгийн хэрэгт тооцох
5.119.	Хүн худалдаалах бүх хэрэгт шаардлагатай мөрдөн шалгах, яллах ажиллагаа явуулах замаар хүн, ялангуяа эмэгтэйчүүд, хүүхдүүдийг худалдаалахтай тэмцэх арга хэмжээгээ өргөжүүлэх
5.120.	Хүн худалдаалахтай тэмцэхэд шаардлагатай боловсон хүчний болон материаллаг бүх нөөцийг хуваарилан олгох
5.121.	Хүн худалдаалах хэргийн хохирогч, гэрч эрх зүйн туслалцаа, хамгаалалт, нөхөн сэргээх үйлчилгээ авах боломжоор баталгаатай хангагдах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд шаардлагатай төсвийн, захиргааны болон эрх зүйн арга хэмжээнүүдийг авах services
5.122.	Хүн худалдаалахын эсрэг хөтөлбөрт шаардлагатай боловсон хүчний болон бусад нөөцийг хангалттай байдлаар үргэлжлүүлэн олгох
5.123.	Эрх зүйн шинэ орчин буюу Эрүүгийн хуулийн 113 дугаар зүйлд заасны дагуу хүн худалдаалах үйлдэлд ял оногдуулах, хууль сахиулах албан хаагчдын үйлдсэн хэргийг оролцуулан хүн худалдаалах хэрэг үйлдсэн байж болзошгүй бүх үйлдлийг мөрдөн шалгах, хохирогчдод нөхөн төлбөр олгох, нөхөн сэргээх зохицуулалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд оролцож буй бүх талд зориулсан сургалт зохион байгуулах
5.124.	Шүүх эрх мэдлийн тогтолцоог Монгол Улсын олон улсын үүрэг амлалтад нийцүүлэн шинэчлэх ажлаа үргэлжлүүлэх
5.125.	Бүх аймагт байгуулагдсан Хууль зүйн туслалцааны төвүүдийг шаардлагатай санхүүжилт, шалгуур хангасан боловсон хүчнээр хангах замаар эрх зүйн туслалцаа авах боломжийг нэмэгдүүлэх
5.126.	Ял шийтгэлгүй үлдэх явдалтай тэмцэх, эрүүдэн шүүгдсэний улмаас хохирсон хохирогчид хангалттай хэмжээний нөхөн олговор болон нөхөн сэргээх үйлчилгээ авах нөхцөлийг хангах үүднээс эрүүдэн шүүсэн болон зүй бусаар харьцсан байж болзошгүй хэрэгт бие даасан, үр нөлөө бүхий мөрдөн шалгах ажиллагаа явуулах нөхцөлийг бүрдүүлэх
5.127.	Бүх гэмт этгээдэд ял оногдуулах, хохирогчид цаг алдалгүй эрхээ сэргээлгэх, хамгаалалт авах нөхцөлийг бүрдүүлэх
5.128.	Насанд хүрээгүй хүүхдийн хэргийг хянан шийдвэрлэх цогц тогтолцоог олон улсын стандартад нийцүүлэн бий болгох
5.129.	Иргэддээ тогтвортой хөгжил, тэгш байдлыг бүрдүүлэх үүднээс авлигаас урьдчилан сэргийлэх, түүнтэй тэмцэх арга хэмжээгээ үргэлжлүүлэн авах
5.130.	Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тогтолцоон дахь авлигын бүх хэргийг мөрдөн шалгах
5.131.	Үзэл бодлоо илэрхийлэх эрх чөлөөтэй холбогдох үндэсний хууль тогтоомжийг Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын пактад нийцүүлэх, Харилцаа, холбооны зохицуулах хорооны хараат бус байдлыг хангах
5.132.	Үзэл бодлоо илэрхийлэх эрх чөлөөтэй холбогдох хууль тогтоомж, захиргааны шийдвэрийг Иргэний болон улс төрийн эрхийн тухай олон улсын Пактаар хүлээсэн Монгол Улсын үүрэгт бүрэн дүүрэн нийцүүлэх, нэр төр гутаахыг эрүүгийн гэмт хэрэгт тооцохгүй байх асуудлыг судлан үзэх
5.133.	Интернет орчинг оролцуулан үзэл бодлоо илэрхийлэх эрх чөлөөг баталгаажуулах
5.134.	Интернетийн зохицуулалтын бүх хүрээнд хүний халдашгүй байх эрх болон үзэл бодлоо илэрхийлэх эрх чөлөөг оролцуулан хүний эрхэд бүрэн хүндэтгэлтэй хандах, тэдгээр эрхийгаливаа байдлаар хязгаарлахдаа “хуульд нийцсэн байх”, “зайлшгүй байх” болон “proportionality” байх зарчмыг баримтлах
5.135.	Сэтгүүлчид, хэвлэл мэдээллийн ажилтнууд болон иргэний нийгмийн зүтгэлтнүүд шийтгүүлнэ гэх аливаа айдасгүйгээр өөрсдийн үйл ажиллагаагаа чөлөөтэй эрхлэх бололцоог олон улсын стандартын дагуу хангах

5.136.	Нэр төр гутаах үйлдлийг эрүүгийн гэмт хэрэгт тооцохгүй байх, төрийн болон орон нутгийн эрх бүхий байгууллагын үйл ажиллагааг сурвалжилсан, эсхүл шүүмжилсний улмаас мөрдөн хавчигдах, эсхүл дарамтшахалтанд орохгүй байхаас хамгаалах нөхцөлийг бүрдүүлэх
5.137.	Нэр төр гутаах үйлдлийг эрүүгийн гэмт хэргээс хасах, олон улсын хүний эрхийн хэм хэмжээнд нийцүүлэн иргэний журмаар шийдвэрлэх
5.138.	Эрүүгийн хуулийн гүтгэлэг, доромжлолтой холбоотой үйл заалтыг шүүмжлэлийг таслан зогсоох зорилгоор ашиглахгүй байх, сэтгүүлчдийн мэдээллийн эх сурвалж болон “шүгэлдэгч”-ийг хамгаалах
5.139.	Эмэгтэйчүүдийн оролцоог улс төрийн шийдвэр гаргах түвшинд бэхжүүлэх зорилго бүхий үйл ажиллагааны үндэсний хөтөлбөр хэрэгжүүлэх
5.140.	Эмэгтэйчүүдийг шийдвэр гаргах ажиллагаанд оролцуулах, өндөр түвшний албан тушаал эрхлүүлэх чиглэлээрх хүчин чармайлтаа бэхжүүлэх, боловсролын болон хөдөлмөрийн салбарт хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүсийг хамруулах нөхцөлийг хангах
5.141.	Шийдвэр гаргах түвшний албан тушаал эрхлэх эмэгтэйчүүдийн төлөөллийг өсгөн нэмэгдүүлэх чиглэлээрх хүчин чармайлтаа эрчимжүүлэх
5.142.	Эмэгтэйчүүдийн улс төрийн оролцоог баталгаажуулахад чиглэсэн квотын шаардлага зэрэг түр тусгай хэмжээг авах
5.143.	Нийт хүн ам, ялангуяа нийгмийн эмзэг бүлгийн амьдралын чанарыг сайжруулах амжилттай нийгмийн хөтөлбөрүүдээ цаашид улам бэхжүүлэх
5.144.	Хотын төвүүдэд нийгмийн хамгийн эмзэг бүлгийн хүмүүс, түүний дотор орон нутгаас шилжин ирсэн хүмүүс нийтийн суурь үйлчилгээ авах боломжтой байх нөхцөлийг хангах замаар хотын төвүүдэд тогтвортой хөгжлийг бий болгоход чиглэсэн шаардлагатай арга хэмжээнүүдийг авах
5.145.	Эрүүл мэндийн суурь үйлчилгээг үндэсний болон бүсийн хэмжээнд үзүүлэх тогтолцоог бэхжүүлэх, үйлчилгээний хамрах хүрээ болон хүртээмжийг өсгөн нэмэгдүүлэх, эрүүл мэндийн тогтолцоонд буй хүндрэлтэй асуудлуудыг шийдвэрлэхэд анхаарал хандуулах
5.146.	Эмэгтэйчүүд, хүүхдүүдийн эрхийг хөхиүлэн дэмжих хүчин чармайлтаа үргэлжлүүлэх, одоог хүртэл өндөр түвшинд байгаа эхийн эндэгдлийг бууруулах чиглэлээр ажиллах
5.147.	Эхийн эндэгдлийг бууруулах чиглэлээрх хүчин чармайлтаа үргэлжлүүлэх
5.148.	Эхийн эндэгдлийн хувь хэмжээг, ялангуяа орон нутагт улам бууруулахад чиглэсэн практик алхмаа үргэлжлүүлэх
5.149.	Орон нутаг болон хот суурин газар дахь хүүхдийн эндэгдлийн хувь хэмжээний зөрүүг бууруулах чиглэлээр хүчин чармайлт гарган ажиллах
5.150.	“Нэг Монгол” нээлттэй боловсролын үндэсний хөтөлбөрөө сайжруулан ажиллах
5.151.	Хүүхэд бүр сурч боловсрох эрхээ эдлэх нөхцөлийг бүрдүүлэхэд чиглэсэн хүчин чармайлтаа үргэлжлүүлэх
5.152.	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүсийн эрхийг хангаж, хамгаалах, ялангуяа тэдний оролцоог хангах, хөдөлмөр эрхлэлтийг нэмэгдүүлэх, сурч боловсрох эрхийн хэрэгжилтийг өргөжүүлэх Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүсийн эрхийн тухай хуулийн төслийг эцэслэн батлах хүчин чармайлтаа хоёр дахин нэмэгдүүлэх
5.153.	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүмүүсийн эрхийг хамгаалах чиглэлээрх нааштай хүчин чармайлтаа үргэлжлүүлэх
5.154.	Бүх төрлийн ялгаварлан гадуурхалт, ялангуяа хөгжлийн бэрхшээлтэй болон ахмад настай хүмүүсийн эрхийг хамгаалах тодорхой хууль батлах
5.155.	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эрүүл хөгжлийг баталгаажуулсан хамран сургалтанд ач холбогдол өгсөн, боловсролын хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх
5.156.	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн тухай олон нийтийн ойлголтыг сайжруулах замаар тэдний боловсрол эзэмших тэгш боломжийг хангах
5.157.	Боловсролын тогтолцоогоо улам бэхжүүлж, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүд боловсрол эзэмших тэгш боломжийг хангах
5.158.	Хөгжлийн бэрхшээлтэй эмэгтэйчүүд, охидын эрх, түүний дотор нөхөн үржихүй, хүчирхийллээс ангид байх, хөдөлмөрлөх, боловсрол эзэмших болон шийдвэр гаргах түвшинд оролцох эрхүүдэд онцгой анхаарал хандуулах
5.159.	Буцаахгүй байх зарчмыг оролцуулан, олон улсын холбогдох хэм хэмжээгээр тогтоосон шаардлагад нийцүүлэн орогнол хүсэгчдэд шаардлагатай хамгаалалтыг хангах, Дүрвэгсдийн конвенцийг соёрхон батлах асуудлыг судлан үзэх

5.160.	Орогнол хүсэгчид буцаахгүй байх зарчмын дагуух эрх болон бусад эрхээ эдлэх бололцоог нь хангах чиглэлээр Дүрвэгсдийн асуудал эрхэлсэн Дээд комиссарын газартай хамтран ажиллах
5.161.	Миниматагийн конвенцийг соёрхон батлах асуудлыг судлан үзэж, бичил уурхай эрхлэгчдийн олборлох эрхийг хангах, тэдгээрийн үйл ажиллагааг аль болох хурдан хугацаанд албажуулах зорилгоор Ашигт малтмалын тухай хуулийн бичил уурхайн талаарх 4 дүгээр зүйлийн 4.1.23 дахь заалтыг шинэчлэх
5.162.	НҮБ-ын Бизнес ба хүний эрхийн Удирдах зарчмуудыг хэрэгжүүлэх үүднээс нүүдэлчин малчдын нөхцөл байдал, эрхээ сэргээлгэх боломжийг сайжруулахад онцгой ач холбогдол өгсөн Үйл ажиллагааны Үндэсний төлөвлөгөөг боловсруулах
5.163.	Олборлох үйлдвэрлэлийн салбарт аюулгүй байдлыг тогтоохдоо хүний эрхийг хангах зорилгоор Аюулгүй байдал, хүний эрхийн санаачилгын талаарх Сайн дурын зарчимд нэгдэх
5.164.	Гар аргаар ашигт малтмал олборлож буй иргэдийн эрүүл мэндийг хамгаалах, байгаль орчныг хамгаалах зорилгоор тус салбар дахь мөнгөн усны хэрэглээг зохицуулсан үндэсний хөтөлбөр боловсруулж, хэрэгжүүлэх